shifting economy .brussels
ENSEMBLE, VERS L'ÉCONOMIE DE DEMAIN

PROJECTOPROEP 2023

Projectoproep Vernieuwende projecten van sociale en democratische ondernemingen

Het sociaal ondernemerschap, hefboom voor de economische transitie

Een projectoproep gefinancierd door

BRUXELLES ÉCONOMIE ET EMPLOI
BRUSSEL ECONOMIE EN WERKGELEGENHE
SERVICE PUBLIC RÉGIONAL DE BRUXELLES
GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

In partnerschap met

innoviris .brussels
we fund your future

hub .brussels
our business is to help yours

coopcity

finance & invest .brussels

SAMENVATTING

600.000 euro rechtstreekse steun

Voor wie? Alle ondernemingen en verenigingen zonder winstoogmerk die actief zijn in het kader van het sociaal en democratisch ondernemerschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en die **beschikken over een ondernemingsnummer op de indieningsdatum van hun kandidatuurdossier.** De enige projecten die kunnen worden ondersteund zijn projecten waarvan de economische leefbaarheid na afloop van de subsidieperiode is bewezen.

Waarom? **De oproep beoogt twee soorten projecten:**

1. **Creatie: lanceren van een nieuw product / nieuwe dienst op de markt door een onderneming die ten hoogste al drie jaar bestaat;**
2. **Diversificatie: ontwikkeling en commercialisering van een nieuw diensten- of productenaanbod door een bestaande onderneming.**

Wat kan u ontvangen? Specifieke gewestelijke financiële steun ten belope van:

- **80.000 euro** voor projecten die door één enkele sociale en democratische onderneming worden verwezenlijkt;
- **120.000 euro** voor projecten die in een partnerschap tot stand komen, op voorwaarde dat het subsidiebedrag verdeeld wordt tussen de partners.

Het betreft een wedstrijdformule met selectie door een jury op basis van de projecten die naar behoren beantwoorden aan de onderstaande criteria, binnen de grenzen van het beschikbare budget:

- **Sociaal nut en inspraak**
- **Technisch-economische haalbaarheid**
- **Financiële leefbaarheid**
- **Resultaten en impact**

Infosessie: Op **30.05.2023** om 16.30 uur bij Coopcity

Verplichte inschrijving via: **projecteconomie@gob.brussels**

De projecten moeten worden ingediend tegen uiterlijk

02.07.2023 vóór middernacht

Voor verdere inlichtingen kan u contact opnemen met projecteconomie@gob.brussels of bellen naar 1819

Inleiding

1. Context: sociaal en democratisch ondernemerschap, een economisch model dat perfect aansluit bij de economische transitie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De staatssecretaris voor Economische Transitie wenst de ontwikkeling van het **sociaal en democratisch ondernemerschap** en aansluitend de sociale en democratische ondernemingen te blijven steunen om tegemoet te komen aan de behoeften van de Brusselaars, economische kansen te benutten en daarbij lokaal verankerde banen en toegevoegde waarde te creëren. Die steun berust gedeeltelijk op een jaarlijks uitgeschreven projectoproep voor het verkrijgen van een facultatieve subsidie. Deze projectoproep is de zevende die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uitschrijft voor dit thema.

In zijn Strategie GO4Brussels 2030 die de Brusselse economie nieuwe zuurstof wil geven door onder meer economische sectoren met een kwalitatief jobpotentieel voor Brusselaars te ondersteunen, schuift het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de sociale en democratische ondernemingen naar voren als een economisch model met potentieel.

In maart 2022 nam de regering Shifting Economy aan, de Gewestelijke Strategie voor Economische Transitie. De **economische transitie** in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kan worden gedefinieerd als een geleidelijke omvorming van de Brusselse economische activiteiten, waaronder die van de Brusselse onderaannemers en leveranciers om **de sociale en ecologische uitdagingen op lokaal en wereldwijd niveau het hoofd te bieden en kwaliteitsvolle jobs te scheppen en te behouden**. Om deze transformatie mogelijk te maken, zullen de economische steunmaatregelen (begeleiding, financiering, accommodaties, openbare aanbestedingen, enz.) worden geheroriënteerd om de economische activiteiten territoriaal te verankeren en ze een maatschappelijk oogmerk te verlenen.

De sociale en democratische ondernemingen wensen een **economische levensvatbare activiteit** met een **sociaal oogmerk** te ontwikkelen op basis van een **model van democratisch bestuur**. Deze ondernemingen kunnen de vorm aannemen van een handelsvennootschap, een coöperatie of een vzw. Deze ondernemingen vormen **de speerpunt van de economische transitie** omdat ze **goede praktijken** hanteren en **voortdurend innoveren**, om tegemoet te komen aan lokale en wereldwijde behoeften op allerlei domeinen (voeding, mobiliteit, diensten aan personen, het digitale, de bouw, huisvesting, ...). Het komt erop aan deze ondernemingen te ondersteunen bij het ontwikkelen van een levensvatbare economische activiteit die beantwoordt aan de behoeften van de Brusselaars, en die lokale tewerkstelling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest creëert die niet gauw geneigd zal zijn het gewest te verlaten.

2. De projectoproep voor sociale en democratische ondernemingen: een concrete maatregel van de Shifting Economy om het aanbod van ondernemingen die inspelen op de maatschappelijke uitdagingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te promoten.

De projectoproep 2023 draagt bij aan de tenuitvoerlegging van de Shifting Economy door de ontwikkeling van innovatieve oplossingen te stimuleren voor maatschappelijke uitdagingen (maatregel SDO 13).

Het doel bestaat erin projecten te steunen die nieuwe economische diensten of producten ontwikkelen om een antwoord te bieden op nieuwe of onvoldoende voldane maatschappelijke behoeften in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, waaronder met name de prioriteiten die voor deze editie 2023 zijn bepaald;

Deze projectoproep wil daarnaast sociale en democratische ondernemingen steunen (zie de definitie op pagina 5 van dit reglement) tijdens verschillende fases van hun economische levenscyclus. Aldus worden

verschillende vormen van ondersteuning aangeboden, afhankelijk van de levensfase van de sociale en democratische onderneming: recent opgericht (categorie “creatie”) of ouder dan drie jaar (categorie “diversificatie”). Op pagina 8 van dit reglement staat een beschrijving van het soort gewenste projecten en van de nadere subsidieregels.

3. De editie 2023 omschrijft drie maatschappelijke behoeften als prioritair:

M.b.t. de editie 2023 zullen economische projecten die een antwoord willen bieden op de volgende maatschappelijke behoeften voorrang krijgen bij de analyse van de kandidaatstellingen:

- Toegang tot energie en water,
- Toegang tot de gezondheidszorg en welzijnsdiensten,
- Toegang tot de openbaarvervoerlijnen (mobiliteit) en sociale media (digitale dienstverlening).

Op pagina 6 van dit reglement worden deze prioriteiten van de projectoproep grondiger uitgelegd.

4. Voor de editie 2023 uitgetrokken budget

Voor 2023 is een budget uitgetrokken van alles samen **600.000 euro.**

Voor de subsidie komen werkings- en investeringskosten in aanmerking. Op pagina 14 van dit reglement worden de uitgaven die in aanmerking komen grondiger uitgelegd.

1. Een projectoproep voor sociale en democratische ondernemingen

Deze projectoproep is uitsluitend bedoeld voor sociale en democratische ondernemingen die de volgende drie basisvoorwaarden voor sociaal en democratisch ondernemerschap vervullen, namelijk:

- het sociaal oogmerk gaat voor op winstoogmerk als “enig privédoel”;
- een democratisch bestuur dat rekening houdt met alle stakeholders;
- economische leefbaarheid op basis van economische en handelsactiviteiten.

Het schema hieronder geeft deze kenmerken vereenvoudigd weer.

Concreet kunnen de **sociale en democratische ondernemingen** enkel kandidaat zijn voor deze projectoproep voor zover ze aantonen dat ze deze kenmerken vervullen, ofwel:

- door hun erkenning in het kader van de ordonnantie van 23 juli 2018 met betrekking tot de erkenning en de ondersteuning van de sociale ondernemingen;
- en/of door hun erkenning in het kader van het koninklijk besluit van 28 juni 2019 tot vaststelling van de voorwaarden van de erkenning als landbouwonderneming en als sociale onderneming;
- en/of door hun erkenning binnen de Nationale Raad voor de Coöperatie, het Sociaal Ondernemerschap en de Landbouwonderneming (NRC);
- en/of door hun lidmaatschap van een federatie van actoren inzake sociale economie (Saw-B, FEBIO, IN-C., enz.).

Recent opgerichte ondernemingen (nog niet drie jaar ingeschreven bij de Kruispuntbank van Ondernemingen op het ogenblik van de kandidaatstelling), die dus onmogelijk de hieronder opgelijste voorwaarden kunnen vervullen, moeten toch beantwoorden aan de gewestelijke erkenningscriteria (ordonnantie van 23 juli 2018) en zich ertoe verbinden een erkenning aan te vragen om de subsidie te verkrijgen (het saldo van de subsidie zal enkel worden uitbetaald op voorwaarde dat de erkenning wordt verkregen).

Bij twijfel of voor vragen kunt u contact opnemen via **werkgelegenheid@gob.brussels.**

2. De prioritaire maatschappelijke behoeften in het kader van deze editie 2023

M.b.t. de editie 2023 zullen economische projecten die een antwoord willen bieden op de volgende maatschappelijke behoeften voorrang krijgen bij de analyse van de kandidaatstellingen:

1. **Toegang tot kwaliteitsvolle energie en zuiver water in voldoende hoeveelheden.**

Volgens de Barometers energie- en waterarmoede - data 2020 van de Koning Boudewijnstichting:

- heeft 26,5% van de huishoudens in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te maken met **energiearmoede**, die wordt bepaald door het gewicht van de energiefactuur van de gezinnen in het beschikbaar inkomen, na aftrek van de huisvestingskosten;

- heeft 21% van de huishoudens in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te maken met **waterarmoede**. Dit is een situatie waarbij iemand geen toegang heeft tot voldoende water of tot kwaliteitsvol water dat voldoet aan zijn of haar basisnoden: voeding, lichaamshygiëne en huisvesting. Deze armoede wordt bepaald door het gewicht van de waterfactuur van de gezinnen in het beschikbaar inkomen, na aftrek van de huisvestingskosten.

De projecten met een product dat of een dienst die rechtstreeks of onrechtstreeks kunnen zorgen voor minder energie- of waterarmoede bij het publiek dat het kwetsbaarst is op deze flank, zullen dus voorrang krijgen. Het betreft met name alleenstaanden (onder wie 65-plussers) en eenoudergezinnen (merendeels met vrouwen aan het hoofd). Bij het bepalen van de doelgroepen rekening houden met een kruispuntbenadering wordt ten zeerste aangemoedigd.

2. **Toegang tot de gezondheidszorg en welzijnsdiensten** (met welzijn wordt de toegang bedoeld tot producten en diensten inzake welzijn en hygiëne, zoals een douche, een wasmachine, lichaamsverzorgingsproducten, fysieke en sportieve activiteiten, kledij, schoeisel, dekens, enz.).

Volgens het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn[1]:

- verklaart 11,4% van de Brusselaars in slechte gezondheid te verkeren. Onder hen is er 50% kortgeschoold (basisonderwijs). Dit percentage maakt een steile val zodra het hooggeschoolden met een masterdiploma betreft. (gegevens 2021)

- 16,5% van de huishoudens stelt gezondheidszorg uit wegens financiële redenen. (gegevens 2020)

- Onder de personen van 15 jaar en ouder kampt 21,6% met psychologische problemen[2]

[1] https://www.ccc-ggc.brussels/sites/default/files/documents/graphics/rapport-pauvrete/barometre-welzijnsbarometer/2022_11_09_nl_barometre.pdf

[2] **Definitie**: deel van de bevolking van 15 jaar en ouder die met psychologische problemen kampt. Een persoon wordt geacht in een dergelijke situatie te verkeren indien vier symptomen vaststaan op basis van de volgende twaalf vragen: *Kon je je op alles wat je doet goed concentreren? Bezorgden je zorgen je slaapgebrek? Vond je dat je een nuttige rol vervult in het leven? Vond je dat je in staat was om beslissingen te nemen? Was je voortdurend prikkelbaar of gestresseerd? Had je het gevoel dat de problemen je boven het hoofd groeiden? Haal je nog genoegdoening uit je gewoonlijke dagelijkse bezigheden? Slaagde*

(gegevens 2021).

De projecten ter ontsluiting van de gezondheidszorg en welzijnsdiensten ten behoeve van het publiek dat het kwetsbaarst is op deze flank (op basis van zijn leeftijd, inkomen, opleidingsgraad, sociale afkomst, etnische herkomst, enz.) zullen voorrang krijgen. Bij het bepalen van de doelgroepen rekening houden met een kruispuntbenadering wordt ten zeerste aangemoedigd.

3. Toegang tot de openbaarvervoerlijnen (mobiliteit) en sociale media (digitale dienstverlening)

Volgens de Barometer van de Digitale Inclusie van de Koning Boudewijnstichting is 39% van de Brusselaars digitaal kwetsbaar (onder wie 6% geen enkele digitale competentie heeft en 33% over geen internetaansluiting of digitale apparatuur beschikt)[3]. (gegevens 2021)

Ook de projecten die de digitale inclusie nastreven van het meest kwetsbare publiek (op basis van zijn geslacht, inkomen, opleidingsgraad, sociale afkomst, etnische herkomst, enz.) zullen voorrang krijgen. De meest kwetsbare personen zijn de personen met een gering inkomen of een lage opleidingsgraad. Bij het bepalen van de doelgroepen rekening houden met een kruispuntbenadering wordt ten zeerste aangemoedigd.

Overigens heeft een aanzienlijk aantal Brusselaars geen toegang tot actieve mobiliteit. Projecten ter versterking van de inclusie van het inzake mobiliteit kwetsbare publiek zullen voorrang krijgen. Het betreft hoofdzakelijk personen die verblijven in buurten met een gering openbaarvervoeraanbod en/of personen met beperkte mobiliteit (wegens hun lichaamsbouw, leeftijd, handicap, enz.) die het meest vatbaar zijn voor deze problematiek en bovendien het kwetsbaarst zijn voor sociale uitsluiting.

De maatschappelijke behoeften hierboven worden verduidelijkt om er de overheidsmiddelen prioritair aan te besteden. Dit betekent echter niet dat deze projectoproep uitsluitend daarvoor bedoeld zou zijn: ook de actoren op het terrein kunnen behoeften aandragen. Een project dat er uitdrukkelijk in slaagt aan te tonen dat het op een vernieuwende en relevante manier inspeelt op een behoefte waaraan onvoldoende wordt voldaan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zou met andere woorden gunstig kunnen worden onthaald door de jury. Niettemin blijft het wel riskant de hierboven bepaalde prioriteiten niet te volgen.

Ter herinnering: **van elk project wordt verwacht dat het zijn doelpubliek duidelijk omschrijft en dat het een relevant antwoord biedt op een maatschappelijke behoefte van dit publiek. Dit moet trouwens het kruispuntdenken als uitgangspunt nemen[4].**

Om u te helpen bij het objectiveren van de maatschappelijke behoeften in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest neemt u best de desbetreffende cartografie even door, social-impact.brussels .

je erin je problemen het hoofd te bieden? Ben je ongelukkig en terneergeslagen geweest? Ben je je zelfvertrouwen kwijt? Beschouwde je jezelf als een nietsnut? Zag je jezelf alles welbeschouwd als een behoorlijk gelukkig iemand?

[4] **Definitie**: Een aanpak op basis van het kruispuntdenken is een aanpak die terdege begrijpt dat meerdere op elkaar inspelende identiteitsaspecten van een persoon kunnen leiden tot een specifiek en verhoogd risico op discriminatie. Een doelpubliek met meerdere kenmerken die specifieke discriminaties kunnen veroorzaken, staat als het ware in een wiskundige verzameling waar naast gender ook andere cirkels elkaar snijden en beïnvloeden, zoals leeftijd, etnisch-culturele achtergrond, nationaliteit, seksuele oriëntatie, sociale afkomst en sociale situatie of handicap.

3. De nadere regels voor steun aan sociale en democratische ondernemingen

Het doel van deze projectoproep bestaat erin **Brusselse sociale en democratische ondernemingen** te steunen die nieuwe economische diensten of producten ontwikkelen om een antwoord te bieden op maatschappelijke behoeften in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Met name de projecten die terdege rekening houden met de in punt 2 van dit reglement bepaalde prioriteiten zullen voorrang krijgen.

Categorie Creatie

Bestaat uw sociale onderneming **hoogstens sinds drie jaar** op de dag dat deze projectoproep wordt afgesloten?

EN

Wenst u een nieuw product / nieuwe dienst op de markt te brengen om een maatschappelijke behoefte te dekken waaraan in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest onvoldoende wordt tegemoetgekomen?

U kan uw project indienen in het kader van de **categorie "Creatie",** die de opkomst van nieuwe economische actoren ondersteunt die de sociale economie aanhangen en nieuwe oplossingen voor maatschappelijke behoeften van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op de markt willen brengen. Het is de bedoeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in een nieuw aanbod aan sociale economie te voorzien.

Categorie Diversificatie

Bestaat uw sociale onderneming **sinds meer dan drie jaar** op de dag dat deze projectoproep wordt afgesloten (met minstens één afgesloten boekjaar) en kan u aantonen dat uw huidige economische model financieel leefbaar is?

EN

Wenst u uw inkomstenbronnen en/of marktsegmenten diverser te maken door met uw onderneming een nieuw[5] product of nieuwe dienst aan te bieden die een oplossing vormt voor een maatschappelijke behoefte in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waaraan onvoldoende wordt voldaan?

Uw project kan worden ingediend in het kader van de **categorie Diversificatie,** die de ontwikkeling stimuleert van nieuwe activiteiten binnen de sociale ondernemingen; het maakt niet uit of ze wel of niet een plaats willen veroveren op een nieuw marktsegment. Het is de bedoeling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het bestaande aanbod aan sociale economie te bestendigen.

[5] Met nieuw wordt een onbestaand product of een onbestaande dienst bedoeld in het gamma voor uw klanten; het is meer dan gewoon een variatie op uw bestaande aanbod. Bijgevolg zal uw diversificatieproject absoluut de verwerving van nieuwe competenties/technologieën/infrastructuur vergen ter aanvulling op het bestaande.

Steun van het gewest

De geselecteerde projecten zullen financieel ondersteund worden met een bedrag tussen 15.000 euro en 120.000 euro (in geval van partnerschap; 80.000 euro in andere gevallen), voor een duur van 12 maanden tot ten hoogste 18 maanden.

Op basis van de toegekende subsidie zullen de laureaten van de projectoproep die dit nodig vinden bovendien op vrijwillige basis **een voorkeursbehandeling krijgen m.b.t. het begeleidingstraject dat COOPCITY aanbiedt** (de programma's Seeds, Blossom en Innovate).

Samengevat biedt deze projectoproep u het volgende:

- Financiële steun op maat voor uw project, ongeacht of uw sociale en democratische onderneming in oprichting is, nieuw opgericht is of al langer bestaat en wenst te diversifiëren

- Het in de verf zetten van uw geslaagde project als voorbeeldproject van de economische transitie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

- Een voorkeursbehandeling inzake het begeleidingstraject dat COOPCITY aanbiedt m.b.t. projecten in creatie- of diversificatiefase

- Een bevoorrechte relatie met de coördinerende besturen en partners van de projectoproep (BEW, hub.brussels, Innoviris, finance.brussels, COOPCITY)

4. De deelnemingsvoorwaarden m.b.t. de projectoproep

De projectoproep staat open voor:

- elke **sociale en democratische onderneming** als bepaald in punt 1 van dit reglement EN die:
  - een **rechtspersoon** is met een **ondernemingsnummer** op de datum van indiening van het dossier met de kandidaatstelling, dus uiterlijk op 02.07.2023 om middernacht;
  - actief is in het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest** (die er m.a.w. een maatschappelijke zetel of uitbatingszetel heeft);
  - **financieel gezond is** (de ondernemingen die al langer bestaan dan drie jaar en die in financiële[6] moeilijkheden verkeren, zullen niet in aanmerking komen en uit deze projectoproep worden geweerd);
  - in voorkomend geval in orde is met haar **verplichtingen ten aanzien van BEW** in het kader van eerder projectoproepen (levering van bewijsstukken zoals voorzien in de overeenkomst).

- elk **economisch project** waarvoor de volgende zaken worden aangetoond:
  - de **financiële levensvatbaarheid** ervan na afloop van de subsidieperiode
  - dat het zowel beantwoordt aan een **maatschappelijke behoefte** die vastgesteld is als aan de **marktvraag**
  - dat **het nieuwe product / de nieuwe dienst zal worden vermarkt binnen de eerste zes maanden** van de gesubsidieerde activiteit
  - de rechtstreekse of onrechtstreekse **impact** ervan op het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en zijn inwoners
  - **dat de gevraagde subsidie een stimulerend effect** heeft, m.a.w. dat het project niet gerealiseerd zou kunnen worden of beduidend minder ambitieus zou zijn zonder de tegemoetkoming van het gewest.

---

[6] De financiële leefbaarheid van uw onderneming zal worden geanalyseerd op basis van de twee laatste jaarrekeningen aan de hand van een gekruiste analyse van indicatoren die verband houden met de rendabiliteit, solvabiliteit en liquiditeit.
Ondernemingen die onder de de minimis DAEB-regeling vallen, zullen als een onderneming in moeilijkheden worden beschouwd wanneer het zo goed als vaststaat dat ze zonder staatssteun genoodzaakt zou zijn haar activiteit te staken op korte of middellange termijn. – Voor meer uitleg wordt verwezen naar punt 20 van de “richtsnoeren inzake reddings- en herstructureringssteun voor niet-financiële ondernemingen in moeilijkheden”.

Partnerschappen worden **aangemoedigd** met het oog op het delen van de middelen tussen sociale en democratische ondernemingen en op schaalvoordelen

- **De subsidie wordt daartoe tot 120.000 euro** opgetrokken voor projecten die in een partnerschap tussen sociale en democratische ondernemingen tot stand komen, op voorwaarde dat het subsidiebedrag verdeeld wordt tussen de partners

Verschillende projectdragers zijn dan partners en schragen het initiatief, waarvan één de **rol van coördinator** op zich neemt, met name:

- het project administratief opvolgen voor alle partners;
- het formulier en de verschillende opvolgingsverslagen indienen.

De **financiële opvolging** van het project wordt individueel verzorgd door elk van de partners.

Om in aanmerking te komen, moet het dossier met de kandidaatstelling:

- Beantwoorden aan alle voormelde elementen (hoedanigheid van sociale en democratische onderneming van de projectindiener; financiële situatie van de onderneming, enz.)

  EN

- Volledig zijn (formulier, financieel plan / marktonderzoek, spreadsheet met budget / staatssteun / cijferverslag en bijlagen)

  EN

- Tijdig en met naleving van de vormvoorwaarden (formulieren, bijlagen, enz.) ingediend worden

Een kandidatuurdossier dat niet volledig voldoet aan deze drie voorwaarden komt niet in aanmerking voor een subsidie. Elk dossier zal administratief onderzocht worden voordat het wordt overgemaakt aan de juryleden met het oog op een gedetailleerde kwalitatieve analyse.

Worden daarentegen uitgesloten van de projectoproep:

- De ondernemingen die niet over de eigenschappen beschikken van een sociale en democratische onderneming (zie deel 1).
- Zelfstandigen in de hoedanigheid van natuurlijk persoon.
- Openbare of para-openbare besturen en instellingen.
- De loontrekkende ondernemers van een tewerkstellingscoöperatie en de kandidaat-ondernemers van erkende activiteitencoöperaties.
- Alle economische activiteiten waarvoor de begunstigde al een subsidie ontvangt van een andere overheidsinstelling voor hetzelfde voorwerp, op basis van dezelfde bewijsstukken, om alle vormen van dubbele subsidiëring te vermijden.
- Alle ondernemingen die in de afgelopen drie jaar (lopend jaar en twee vorige fiscale jaren) onder het de minimis-stelsel al 200.000 euro overheidssteun hebben ontvangen, of 500.000 euro voor ondernemingen die diensten van algemeen economisch belang leveren (DAEB).

WAT DE EUROPESE "DE MINIMISREGEL" BETREFT:

Elke begunstigde van deze subsidie, die onderworpen is aan de Europese regels inzake “de minimis"-steun, moet voornoemde regelgeving naleven, die van toepassing is op het moment van toekenning van de subsidie (beslissing van de regering), en zijn subsidie zal dienovereenkomstig geplafonneerd worden.

Met andere woorden: indien het bedrag van de gevraagde subsidie ervoor zorgt dat het bedrag van de de-minimissteun die al is toegekend aan de projectdrager hoger komt te liggen dan 200.000 euro (algemeen stelsel) of 500.000 euro (DAEB-stelsel) over een periode van drie fiscale begrotingsjaren, kan de facultatieve subsidie niet aan hem worden toegekend of moet de subsidie dienovereenkomstig worden verlaagd.

Teneinde de naleving van dit plafond te verifiëren, moet de kandidaat die aan deze reglementering is onderworpen een verklaring op erewoord met betrekking tot de eventueel in de betrokken periode (drie fiscale begrotingsjaren) ontvangen “de minimissteun” voorleggen. De toegekende bedragen zullen eventueel dienovereenkomstig verminderd worden.

De volgende projecten vallen buiten de scope van de projectoproep:

- Projecten ter ondersteuning van het sociaal ondernemerschap
- Projecten inzake circulaire economie die al worden gefinancierd in het kader van de Be Circular-oproep
- Onderzoeks-, ontwikkelings- en perfectioneringsprojecten die mogen kandideren voor financiering door Innoviris
    - Worden beschouwd als onderzoeks- en ontwikkelingsproject, alle projecten die meer dan 6 maanden nodig hebben voor het vooronderzoek van het project, alvorens het product of de dienst op de markt wordt gebracht. Om in aanmerking te komen voor deze projectoproep moet het project het product of de dienst op de markt brengen na maximaal zes maanden gesubsidieerde activiteit

5. Financiële steun, uitgaven die in aanmerking komen en subsidieperiode

€ 600.000

De geselecteerde projecten kunnen **financiële steun krijgen tot 120.000 euro** (voor een partnerschap; voor de andere tot 80.000 euro) van de volgens de categorie in aanmerking komende kosten:

Categorie	Minimumsubsidie	Maximumsubsidie	Maximumduur	Voorrang voor de COOPCITY-begeleiding
Creatie	€ 15.000 ***	€ 80.000 ***	18 maanden	JA
Diversificatie				

Elke projectdrager kan een project voorstellen waarbij de verschillende types van uitgaven op de volgende manier worden beschreven:

Type aanvaardbare uitgaven per project	Omvang van de subsidiëring Creatie	Omvang van de subsidiëring Diversificatie	Plafond
Personeelskosten	65.000 euro per VTE/ jaar		
Onrechtstreekse kosten	20% van de gesubsidieerde personeelskosten		
Rechtstreekse kosten	100%	70%	€ 25.000
Investerings-kosten	100%	70%	€ 50.000

De startdatum van de projecten mag ten vroegste worden vastgelegd op de eerste dag van de maand die volgt op de maand van indiening van de aanvraag. Gelet op de duur ter goedkeuring van de financiering door de regering en ter betaling van het subsidievoorschot (november – december 2023) wordt de ondernemingen echter ten stelligste afgeraden aanzienlijke uitgaven te verrichten vóór eind 2023. Indien deze datum valt voordat de regering de financiering heeft goedgekeurd, verbindt de onderneming die kandidaat is zich immers op eigen risico en dreigen de uitgaven met eigen middelen te moeten worden betaald.

Bijkomende elementen

- De **personeelskosten** dekken de loonkosten (brutoloon + werkgeversbijdragen) voor het personeel dat met een arbeidsovereenkomst voor de sociale en democratische onderneming werkt, pro rato de arbeidstijd die dit personeel daadwerkelijk aan de tenuitvoerlegging van het project besteedt. Deze uitgaven moeten worden verantwoord met een individuele afrekening en/of maandelijkse loonbriefjes.

- De **onrechtstreekse** kosten zijn alle uitgaven die niet specifiek zijn voor het gesubsidieerde project, dit wil zeggen die niet noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het gesubsidieerde project. Dit kunnen bijvoorbeeld uitgaven zijn voor het huren van een werkruimte die niet uitsluitend bedoeld is voor het gesubsidieerde project, het aankopen van licenties of software die niet specifiek voor het project zijn, verzekeringen, inrichtings- of onderhoudskosten van de lokalen, enz.

  Dit forfait voor een bedrag van 20% van de personeelskosten die na controle in aanmerking komen, wordt automatisch toegekend en vereist geen voorlegging van verantwoordingsstukken.

- De **rechtstreekse** kosten zijn alle uitgaven, met uitzondering van de personeelskosten, die **rechtstreeks** verband houden met de realisatie van het project. Het kan bijvoorbeeld gaan om kosten voor onderaanneming voor activiteiten die noodzakelijk zijn voor de realisatie van het project, promotie- of communicatiekosten, werkingskosten die rechtstreeks verband houden met het gesubsidieerde project, enz.

- Onder i**nvestering** wordt verstaan de investering voor materiële en/of immateriële vaste activa. De toegestane investeringen zijn ingeschreven als vaste activa op de jaarrekeningen voor rechtspersonen of in de afschrijvingstabel voor natuurlijke personen en blijven ingeschreven voor een periode van vijf jaar, te tellen vanaf de datum van de toekenning van de subsidie.

  Komen enkel in aanmerking: de investeringen met een noodzakelijk verband met de activiteiten van de onderneming en met de goede uitvoering van het geselecteerde project, uitgevoerd met het oog op een daadwerkelijke exploitatie door de onderneming in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in overeenstemming met de geldende wetgeving en reglementen op het vlak van, onder meer, stedenbouw, ruimtelijke ordening en milieu.

- Voor elk project wordt een totaalbudget voorgelegd, alsook het gevraagde subsidiebedrag, beide opgesplitst per uitgavecategorie en per projectdrager **in geval van een partnerschap**.

- **Het totale budget van het project moet in evenwicht zijn.**

- Elke instelling die kandidaat is, moet niet enkel haar eventueel aandeel in het project kunnen dragen. Het is ook belangrijk dat **elke kandidaat de nodige kosten ter verwezenlijking van het project kan voorschieten,** aangezien er enerzijds enige tijd overheen kan gaan tussen de startdatum van het project en de ontvangst van de eerste subsidieschijf, en een deel van de subsidie anderzijds altijd pas wordt uitbetaald na de afloop van het project.

6. Selectiecriteria voor het project

Dit zijn **de selectiecriteria**:

Sociaal nut en inspraak

De onderneming die kandidaat is moet duidelijk de maatschappelijke behoeften identificeren waaraan het project tegemoetkomt en de meerwaarde ervan aantonen. **Het moet met name een vernieuwend antwoord bieden aan een opkomende of onvoldoende voldane maatschappelijke behoefte** in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De onderlinge afstemming tussen het producten- of dienstenaanbod, de vastgestelde maatschappelijke behoefte en de beoogde markt zal worden geëvalueerd. De projecten die de thematische prioriteiten volgen (zie punt 2 van dit reglement) worden aangemoedigd.

Voor de evaluatie van dit criterium zullen de projecten met een vernieuwende aanpak om **het doelpubliek te betrekken** bij het uitwerken, ontwikkelen en verwezenlijken van het project tot slot ook voorrang krijgen.

> ***Opgelet**: op basis van dit eerste criterium zullen de juryleden dus een preanalyse verrichten m.b.t. de dossiers. Voor de projecten die niet duidelijk en uitdrukkelijk beantwoorden aan dit criterium stopt de selectieprocedure na deze preanalyse. Ze worden niet getoetst aan de andere drie criteria.*

Technisch-economische haalbaarheid

Er moet aangetoond worden dat het project **realiseerbaar is vanuit economisch oogpunt**. Daartoe moet de projectdrager de belangrijkste argumenten aanvoeren die aantonen dat er een markt (vraag) bestaat, zijn differentiatiestrategie ten opzichte van eventuele concurrenten uitleggen en aantonen dat zijn marktstrategie realiseerbaar is tijdens de projectperiode.

De **doelstellingen, de nodige middelen, de planning en de begroting moeten bovendien realistisch en duidelijk geformuleerd zijn.** Het project moet ook realiseerbaar zijn vanuit zowel logistiek als juridisch en organisatorisch oogpunt (met inbegrip van de overeenstemming van de competenties/ervaring van het projectteam met de beoogde doelstellingen). In voorkomend geval moet het project aantonen dat het de technologische parameters en de productiefactoren en -middelen beheerst.

Financiële leefbaarheid

Er moet worden aangetoond dat het **financieel plan van het project geloofwaardig** is op het gebied van de raming van zowel de inkomsten als de belangrijkste kosten in verband met het project. Enkel projecten die financieel leefbaar zijn na de subsidie zullen geselecteerd worden.

Ook het **ontwikkelingspotentieel** van het project zal worden beoordeeld: het project moet waarborgen bieden wat betreft de bestendiging ervan op middellange termijn.

Ten slotte zullen bestaande ondernemingen die meedingen in de categorie “diversificatie” ook beoordeeld worden op hun huidige financiële situatie (via de jaarrekeningen).

Resultaten en impact

Het project moet kwantificeerbare doelstellingen voorstellen, door middel van realistische en samenhangende opvolgings- en beoordelingsindicatoren, in verband met zijn verwezenlijkingen en de verwachte resultaten (binnen de subsidieperiode en tot drie jaar na het einde van de subsidieperiode). De indicatoren moeten SMART zijn (Specifiek / Meetbaar / Aanvaardbaar / Realistisch / Tijdsgebonden) en moeten een objectief beeld geven van de gunstige impact van het project voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanuit sociaal, economisch en werkgelegenheidsoogpunt.

Via zijn indicatoren moet het project dus duidelijk maken hoe het in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bijdraagt aan:

- de wijziging van een bepaalde sociale situatie en dus van de sociale omstandigheden van zijn doelpubliek
- de creatie of het behoud van economische activiteiten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
- de ontwikkeling en het behoud van kwaliteitsvolle lokale tewerkstelling die niet gauw geneigd zal zijn het gewest te verlaten.

De projecten worden dus niet uitsluitend geëvalueerd op hun resultaten en impact, maar ook op hun opvolgings- en evaluatiemethode (waaronder het verzamelen van gegevens m.b.t. indicatoren), die daarom duidelijk moet worden toegelicht.

Het betreft een wedstrijd, en de projecten die het best aan de criteria beantwoorden worden geselecteerd. In onvoldoende mate aan elk van de bovenstaande criteria beantwoorden, kan leiden tot de uitsluiting van het project.

Bijkomende elementen

Vertrouwelijkheid

De inhoud van alle ontvangen, bestudeerde, geweigerde of aanvaarde projecten wordt strikt vertrouwelijk behandeld, en mag op geen enkele manier die het ondernemerschap van de projectdrager schade zou kunnen berokkenen, kenbaar worden gemaakt. De ontvangen informatie wordt enkel voor de analyse van het project gebruikt.

Uiteraard zal er na afloop van de projectoproep een samenvatting van de gekozen projecten kenbaar worden gemaakt.

Selectieproces

De projecten zullen in drie onderscheiden fasen worden geanalyseerd:

1. De analyse door het bestuur van de naleving van de criteria om in aanmerking te komen overeenkomstig deel 4 van dit reglement
2. Een preselectie door de jury van kandidaatstellingen die in aanmerking komen op basis van het eerste selectiecriterium
3. Een eindselectie door de jury van de projecten op basis van de vier selectiecriteria

Alle kandidaten zullen over de status van hun kandidaatstelling worden geïnformeerd voordat de selectiejury (fase 3 van het selectieproces) samenkomt, uiterlijk in september 2023.

Samenstelling van de jury

Een jury zal de projecten analyseren om aan de staatssecretaris voor Economische Transitie een selectie van projecten voor te leggen, gerangschikt in dalende volgorde. De jury is samengesteld uit:

- een vertegenwoordig(st)er van COOPCITY (het begeleidingscentrum voor sociaal en coöperatief ondernemerschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest),
- een vertegenwoordig(st)er van het bestuur Brussel Economie en Werkgelegenheid (dienst Economie),
- een vertegenwoordig(st)er van het bestuur Brussel Economie en Werkgelegenheid (dienst Werkgelegenheid),
- een vertegenwoordig(st)er van hub.brussels,
- een vertegenwoordig(st)er van Innoviris,
- een vertegenwoordig(st)er van finance.brussels - Brusoc,
- een onafhankelijke deskundige uit de academische wereld,
- een vertegenwoordig(st)er van het kabinet van de staatssecretaris (waarne(e)m(st)er).

Ongeacht of ze de privésector of de overheid vertegenwoordigen, moeten de juryleden verklaren dat ze in geval van een belangenconflict niet zullen deelnemen aan de besprekingen over het betrokken dossier.

Rangschikkingsproces door de jury (fase 3 van het selectieproces)

Het betreft een wedstrijdformule met selectie door een jury op basis van de projecten die naar behoren beantwoorden aan de selectiecriteria, binnen de grenzen van het beschikbare budget. De dossiers worden door de jury beoordeeld waarna ze de projecten rangschikken op basis van hun collectieve beoordeling, na de individuele analyse uitgevoerd op basis van een standaardenset voor evaluatie die vooraf aan elk jurylid wordt bezorgd. De projecten worden vervolgens gerangschikt in nuttige volgorde. Uiteindelijk bespreekt de jury in consensus of de rangschikking van de dossiers logisch is, zowel thematisch als transversaal. Op die manier stelt de jury de laureatenlijst op.

7. Hoe deelnemen?

Bekijk ook de aan dit reglement toegevoegde administratieve clausules en verplichtingen

Download
het formulier en de bijlagen
die beschikbaar zijn op de website van BEW
en vul ze in

Verstuur alle documenten
elektronisch naar
projecteconomie@gob.brussels

Vóór 02.07.2023 om middernacht

- Voor de **partnerschappen**: de projectcoördinator precies opgeven (zie het formulier)

- Ter herinnering: **het project moet worden ingediend zoals het hoort**, d.w.z. aan de hand van het correct ingevulde ad-hocformulier en zijn bijlagen:

- De Exceltabel (budget, HR, overheidssteun, projectindicatoren),
- Een bewijs inzake uw hoedanigheid van sociale en democratische onderneming (zie punt 1 van het reglement),
- De recentste rekeningen en balans,
- Het meest recente activiteitenverslag (indien van toepassing),
- De bijlage “Partner” in geval van een project in partnerschap,
- Een financieel plan dat voor drie jaar is opgesteld (verplicht gebruik van het standaardmodel van de dienst 1819),
- Een marktstudie (verplicht gebruik van het standaardmodel van het bestuur).

- Voeg daarnaast alle andere bijlagen toe die volgens u nuttig zijn voor een correct begrip van uw project.

- Een dossier dat onvolledig blijkt op 02.07.2023 is niet ontvankelijk.

- De voorgenomen **planning** van de procedure met betrekking tot de projectoproep 2023 is als volgt:

Uitschrijven van de projectoproep: **op 22 mei 2023**

Infosessie bij COOPCITY met hub.brussels en BEW: **op 30 mei 2023 om 16.30 uur**

Uiterste datum voor het indienen van het aanvraagformulier: **2 juli 2023 om middernacht**

Juryvergadering: **september 2023**

Beslissing van de regering: **november 2023**

Ondertekening van de overeenkomst en indiening van de schuldvordering voor de uitbetaling van

De eerste schijf: **december 2023**

> OPGELET: Na de goedkeuring van de selectie door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering worden de kandidaten geïnformeerd over het resultaat. Tussen de indiening van de kandidaturen en de goedkeuring door de regering verlopen er ongeveer 6 maanden.
>
> **Van de resultaten zal dus officieel kennis gegeven worden in de loop van december 2023.**

- Voor de laureaten zullen er per project **begeleidingscomités** worden opgericht ter opvolging ervan.

Kom ons opzoeken zodat we kunnen van gedachten wisselen.

Infosessie
Locatie: Coopcity
Verplichte inschrijving via deze link

30.05.2023

8. Bent u vertrouwd met de vormen van overheidssteun ten gunste van sociale ondernemingen?

Contacteer de

De **dienst 1819 is de gewestelijke toegangspoort bij uitstek inzake inschrijving en doorverwijzing** van ondernemers in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het is een informatie- en oriëntatiedienst die wordt aangeboden binnen hub.brussels op initiatief van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en die de belangrijkste toegangspoort wil zijn naar een reeks overheids- of privédiensten bedoeld voor de Brusselse ondernemers.

De dienst 1819 brengt eveneens de actoren van het economische weefsel samen rond specifieke projecten in verband met ondernemen in Brussel.

Voor begeleiding bij het opzetten en ontwikkelen van uw ondernemingsproject of voor om het even welke vraag in verband met ondernemen kunt u bellen op het nummer 1819 of e-mailen naar info@1819.brussels.

Indien nodig zal de dienst 1819 u doorverwijzen naar experten bij hub.brussels of partnerstructuren voor een antwoord op uw vragen om u zo goed mogelijk te helpen!

Hieronder vindt u enkele voorbeelden van het overheidsaanbod inzake begeleiding bij ondernemerschap

*Ga niet overhaast tewerk! Wat ook het streefdoel van uw project is, u maakt kans, maar **de kwaliteit van uw dossier is daarbij wel van belang. Uw kandidatuur wordt immers beoordeeld op basis van dat dossier.** Veel projecten werden de voorbije jaren niet geselecteerd, niet wegens een gebrek aan relevantie maar omdat ze onvoldoende gedefinieerd en uitgewerkt waren. Laat u, om uw kansen te verhogen, begeleiden bij de indiening van uw dossier.*

De Lokale Economieloketten (LEL's) zijn een gratis begeleidingsdienst voor alle ondernemers in het gewest

Wenst u een onderneming te starten of heeft u net een economische activiteit gestart of wenst u begeleiding te krijgen voor de ontwikkeling van uw onderneming? Een Lokaal Economieloket biedt u de volgende diensten aan: analyse van de economische haalbaarheid van uw project, raming van uw investeringsbudget, opmaak van uw bedrijfsplan, hulp bij de zoektocht naar geschikte financiering, enz.

Raadpleeg de vijf Lokale Economieloketten (LEL's) van het Gewest. Klik hier.

COOPCITY, het begeleidingscentrum voor sociaal en coöperatief ondernemerschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Het doel van het centrum COOPCITY is om huidige en toekomstige sociale ondernemers in Brussel inspiratie, samenwerking, coaching en training te bieden, daarbij steunend op een sterk ecosysteem van partners en een geëngageerde gemeenschap, die de economie willen omvormen ten gunste van een meer coöperatieve en inclusieve samenleving, die ten dienste staat van de burgers.

Door hier te klikken komt u terecht bij het aanbod van COOPCITY.

Hieronder vindt u een aantal voorbeelden van het overheidsaanbod inzake financiering

Lijkt deze projectoproep u geschikt te zijn voor uw huidige behoefte aan financiering of voor de huidige fase van uw economische project? We herinneren u er in elk geval aan dat er nog andere gewestelijke steunmaatregelen bestaan in verschillende domeinen en in het bijzonder bij Innoviris, Brussel Economie en Werkgelegenheid (investeringen, consultancy, opleiding, enz.) of finance.brussels. U kiest zelf uitgekiend de gewenste financiering!

Prove your social innovation (PYSI), een projectoproep van INNOVIRIS, die bestemd is voor sociale ondernemingen die hun haalbare en levensvatbare, maatschappelijk vernieuwende diensten en producten willen verzilveren.

Wenst u zeker te zijn dat een maatschappelijk vernieuwende dienst die, of een maatschappelijk vernieuwend product of proces dat tegemoetkomt aan een duidelijk geïdentificeerde maatschappelijke behoefte, haalbaar en levensvatbaar is? Ontdek hoe u een subsidie kan krijgen die uw budget helemaal dekt, voor om het even welke opdracht. U kan uw voorgenomen werkwijze ook aftoetsen bij een deskundige op dit vlak.

Door hier te klikken komt u terecht bij deze mogelijke financiering.

COOPUS by brusoc, een financiële partner om uw sociale onderneming op te richten of te ontwikkelen

Het is de opdracht van Coopus de oprichting en ontwikkeling van sociale ondernemingen als coöperatieve vennootschap aan te moedigen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. BRUSOC financiert dergelijke

initiatieven door in het kapitaal te participeren ten belope van een bedrag dat ten hoogste gelijk is aan de inbreng van de coöperanten, los van de participaties van openbare investeerders. Kapitaaluitstroom blijft mogelijk, maar dit is wel gebaseerd op een voorafgaandelijk overleg.

Door hier te klikken komt u terecht bij uw potentiële nieuwe financiële partner.

De steunmaatregelen voor economische ontwikkeling, gewestelijke ondersteuning voor de oprichting en ontwikkeling van ondernemingen

Investerings-, consultancy- en opleidingspremies, ... Financiering voor concrete projecten: herinschakeling op de arbeidsmarkt, diversiteit, ... Brussel Economie en Werkgelegenheid biedt uw onderneming een brede waaier van steun. Een aantal van deze subsidies wordt met 10% verhoogd voor sociale ondernemingen.

Klik hier voor meer informatie over de bestaande steunmaatregelen en de bijhorende voorwaarden.

BIJLAGEN: ADMINISTRATIEVE VOORWAARDEN EN VERPLICHTINGEN

1. Staatssteun

Op basis van het bedrag van de aangevraagde financiering, valt de subsidie onder een andere reglementering inzake staatssteun (twee mogelijke situaties):

1. Verordening (EU) nr. 1407/2013 van de Commissie van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun (PBEU L 352 van 24 december 2013).

In dat geval erkent de aanvrager bij het indienen van zijn subsidieaanvraag dat de in het kader van deze projectoproep toegekende subsidie de hem al toegekende de-minimissteun **niet op een bedrag brengt dat hoger ligt dan 200.000 euro over een periode van drie fiscale boekjaren.**

2. Verordening (EU) nr. 360/2012 van de Commissie van 25 april 2012 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de-minimissteun verleend aan diensten van algemeen economisch belang verrichtende ondernemingen (https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2012/360/oj).

In dat geval erkent de aanvrager bij het indienen van zijn subsidieaanvraag dat de in het kader van deze projectoproep toegekende subsidie de hem al toegekende de-minimissteun **niet op een bedrag brengt dat hoger ligt dan 500.000 euro over een periode van drie fiscale boekjaren.**

De projectdrager die reageert op de projectoproep erkent kennis te hebben genomen van deze reglementeringen, duidt de reglementering aan die van toepassing is op zijn situatie en verbindt zich ertoe om deze na te leven (cf. Aanvraagformulier).

2. Subsidieerbare uitgaven

Volgende uitgaven in uw project kunnen in aanmerking komen in het kader van de projectoproep:

Personeelskosten

De subsidie wordt toegekend:

- ✓ voor het brutoloon + de werkgeversbijdragen
- ✓ naar rato van de aan het project gewijde arbeidstijd
- ✓ voor het personeel dat voor het project aangenomen of ingezet wordt, en dat op de loonlijst van de begunstigde staat

- ✓ met een plafond van 65.000 euro/VTE/jaar

➢ Project gedragen **door een onderneming** (vzw, bv of andere). In het geval van een zaakvoerder/bedrijfsleider **van de onderneming** is er gelijkstelling met personeel:

- ✓ als de zaakvoerders worden bezoldigd in het kader van de statuten van de vennootschap
- ✓ of als de algemene vergadering van het bedrijf beslist om de zaakvoerders te bezoldigen
- ✓ of als er een "opdrachtovereenkomst" is tussen het bedrijf en de zaakvoerder, die voorziet in de bezoldiging van de zaakvoerder in het kader van bepaalde taken of opdrachten

Hoe verantwoordt u die kosten?

- ✓ de kostentabel, tabblad **"personeelskosten"**
- ✓ een **jaarlijkse afrekening op naam, afgegeven door het sociaal secretariaat**, die toelaat het in aanmerking genomen bedrag te koppelen aan de reële uitgave
- ✓ de gedateerde en ondertekende arbeidsovereenkomst

Rechtstreekse kosten
(werkingskosten)

De subsidie wordt toegekend:

- ✓ Voor elke uitgave in rechtstreeks verband met de tenuitvoerlegging van het project
- ✓ De rechtstreekse kosten kunnen betrekking hebben op uitgaven zoals communicatie of promotie, de aanmaak van een website, catering, een beroep doen op consultants, een juridische raadgever, externe lesgevers of experten, enz.

De uitgaven komen in aanmerking vanaf een **bedrag van min. 500 euro incl. btw.**

Hoe verantwoordt u die kosten?

- ✓ gebruik de kostentabel, tabblad **"listing facturen"**
- ✓ gebruik de kostentabel tabblad **"marktprijzen"** (zie punt 7: verplichtingen)
- ✓ de **facturen** met de **betalingsbewijzen** (bankuittreksel)

Het bedrag van de ingediende facturen moet minstens 500 euro zijn, incl. btw.

Onrechtstreekse kosten
(werkingskosten)

De subsidie wordt toegekend:

Voor alle werkingsuitgaven:

- ✓ buiten de personeelskosten en onderaannemingskosten
- ✓ die **onrechtstreeks** toelaten uw project te verwezenlijken (elektriciteitskosten, huurkosten voor een kantoor, enz.)

Hoe verantwoordt u die kosten?

- ✓ **geen verantwoording** (forfait ten belope van 20% van de subsidieerbare personeelskosten)

Investeringskosten

De subsidie wordt toegekend:

Voor alle investeringsuitgaven:

- ✓ immateriële en/of materiële vaste activa
- ✓ die een noodzakelijke band hebben met de goede uitvoering van het project

  ze moeten daar gedurende vijf jaar blijven vanaf de datum van de toekenning van de steun

De uitgaven komen in aanmerking vanaf een **bedrag van min. 500 euro incl. btw.**

Specifieke regels in verband met investeringen:

- **De materiële investeringen die in aanmerking komen,** zijn de uitgaven verbonden aan activa bestaande uit installaties, machines, uitrusting, meubilair en rollend materieel. Vastgoedactiva komen niet in aanmerking.

  Voor de installaties, machines, het gereedschap en meubilair omvat het aanvaardbare bedrag ook de transport-, installatie- en montagekosten voor zover ze als materiële vaste activa geboekt zijn.

  Voor investeringen in rollend materieel komen ook fietsen en voertuigen voor goederen- of personenvervoer in aanmerking; niettemin moet de aankoop van (al dan niet elektrische)[7] bakfietsen prioritair worden overwogen.

  Indien de aankoop van een bedrijfswagen[8] onontbeerlijk is voor het project, wordt de subsidie bij voorkeur aangewend voor elektrische modellen. Enkel indien er geen elektrisch model dat voldoet aan de noden van het project beschikbaar is op de markt kan een thermisch voertuig overwogen worden, dat minstens:

  1° moet beantwoorden aan de Europese uitstootnormen die van toepassing zijn op de nieuwe voertuigen op de markt gebracht op het ogenblik van de beslissing tot toekenning van de steun, zelfs als het niet om een nieuw voertuig gaat;

  2° geen dieselvoertuig of hybrideauto op diesel is.

  In alle gevallen moet het voertuig dat is aangekocht met een subsidie ingeschreven zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De begunstigde moet verantwoorden dat de aankoop nodig is voor het project.

- **Voor de immateriële investeringen komen de uitgaven in aanmerking die verbonden zijn aan** de aanvraag en verwerving van octrooien, merken of modellen. Om in aanmerking te komen, moeten de immateriële vaste activa de volgende voorwaarden vervullen:

  1° enkel gebruikt worden in de vestiging van de steunbegunstigde;

[7] De rijwielen en gemotoriseerde rijwielen zoals bedoeld in artikel 2, 2.15.1 en 2.15.3 van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg, ontworpen voor het groot vrachtvervoer met behulp van een container of een ingebouwd platform.

[8] De voertuigen van de categorieën N en 0 zoals bedoeld in artikel 1, § 1 van het koninklijk besluit van 15 maart 1968 houdende algemeen reglement op de technische eisen waaraan de auto's, hun aanhangwagens, hun onderdelen en hun veiligheidstoebehoren moeten voldoen.

2° als activa kunnen worden afgeschreven;
3° marktconform bij een van de begunstigde onafhankelijke derde verkregen zijn;
4° tot de activa van de onderneming behoren gedurende minstens vijf jaar na de toekenning van de steun.

- **Een gelegenheidsinvestering komt in aanmerking voor zover** het goed wordt verkocht door een professional, van wie de activiteit betrekking heeft op dit soort van materieel of meubilair (verkoop of productie), en het goed over een waarborg van minstens zes maanden beschikt;
- **Een investering in materieel of meubilair dat wordt verhuurd, komt in aanmerking voor zover** de verhuring van deze investering een aanvulling vormt op een dienst verleend door de begunstigde;
- Geen enkele buitensporige uitgave komt in aanmerking voor steun.

Hoe verantwoordt u die kosten?

- ✓ gebruik de kostentabel, tabblad **"listing facturen"**
- ✓ de **facturen** met de **betalingsbewijzen** (bankuittreksel)
- ✓ voor de **tweedehandsinvesteringen**: een afschrift van de **waarborg** voor minstens zes maanden
- ✓ in geval van twijfel over de aard van de uitgave is het mogelijk dat een uittreksel wordt opgevraagd van de **algemene rekeningen van klasse 2** (rekeningen 20 tot 28) betreffende het jaar waarin de gesubsidieerde investeringen werden gerealiseerd

3. Toekenning van de subsidie

Dit zijn de stappen in het toekenningsproces van de subsidie na de indiening van uw project:

Na de goedkeuring van de selectie door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering worden de kandidaten op de hoogte gebracht van het resultaat van de projectoproep.

Opgelet: de termijn tussen het indienen van de kandidatuur en de goedkeuring door de regering is gemiddeld zes maanden.

4. Uitbetaling van de subsidie

DE SUBSIDIE wordt uitbetaald in twee SCHIJVEN

1. Het voorschot

- komt overeen met **70%** van de subsidie
- na de **ondertekening** van de toekenningsdocumenten van de subsidie
- u ontvangt een **schuldvordering** (SV), te ondertekenen en terug te sturen naar de boekhoudafdeling van de GOB
- de betaling vindt plaats ten laatste **30 werkdagen** na de ontvangst van de SV en onder voorbehoud van de begrotingsmogelijkheden

2. Het saldo

- na controle van het conforme gebruik van de subsidie, in 2 stappen:
  - versturen en controleren van het eindverslag en de bewijsstukken
  - eventuele toelichting in het begeleidingscomité
- een uiteindelijke beslissing bevestigt het saldobedrag en u ontvangt een brief/e-mail die dat bevestigt.
- u verstuurt een schuldvordering (SV)
- de betaling vindt **zo snel mogelijk** plaats na de ontvangst van de SV en onder voorbehoud van de begrotingsmogelijkheden

5. Opvolging van de projecten en controle op het gebruik van de subsidie

U verstuurt de **verantwoordingsstukken (VS's)** en de **bijlagen** uiterlijk drie maanden na de beëidiging van het project

BEW controleert de verantwoordingsstukken

VS

- ✓ de stukken die nodig zijn om uw uitgaven te verantwoorden, samen met de betalingsbewijzen
- ✓ opgelijst in de tabel “Kosten”
- ✓ met inachtneming van de algemene regels van de VS'en

Budget

- ✓ werk de bijlage “Tabellen” - tabblad “Budget” bij om uw werkelijke uitgaven en ontvangsten uit te splitsen

Activiteitenverslag

- ✓ gebruik het model activiteitenverslag om:
  - de verwezenlijkingen en de resultaten van het project te beschrijven
  - een kwalitatieve evaluatie van de verkregen resultaten te maken
  - de verkregen resultaten te vergelijken met de aan het begin van het project bepaalde resultaten
- ✓ gebruik de bijlage “Tabellen” - tabblad “cijferverslag” om:
  - de indicatoren van het project te beschrijven
  - de verwezenlijking te evalueren van de kwantitatieve doelstellingen die bepaald werden bij de aanvang van het project

Het begeleidingscomité

- ✓ een vertegenwoordig(st)er van de projectdrager
- ✓ een vertegenwoordig(st)er van BEW
- ✓ een vertegenwoordig(st)er van hub.brussels
- ✓ een vertegenwoordig(st)er van de

- het is de bedoeling uw project op te volgen en te evalueren:
  - de naleving van de overeenkomst en van uw engagementen
  - de controle op en de goedkeuring van de uitgaven, het activiteitenverslag en het cijferverslag
- het begeleidingscomité kan alle nuttige maatregelen nemen die nodig zijn voor een goede uitvoering van het project
- het comité vergadert na afloop van het project: u kan dan het activiteitenverslag en het cijfermatige eindverslag voorstellen en verdedigen.

Algemene regels inzake VS'en:

- **niet gebruikt om andere subsidies te verantwoorden** (principe van het niet-dubbel subsidiëren van eenzelfde uitgave).
- **gedateerd (facturatiedatum) binnen de subsidieperiode**. De projectdrager verduidelijkt in zijn kandidatuurformulier de voor zijn project gewenste referentiedatums (12 maanden), die in zijn overeenkomst zullen staan als hij uiteindelijk zal worden gekozen:
  - de gewenste begindatum mag niet voor de datum van het uitschrijven van de projectoproep vallen (22.05.2023);
  - de gewenste begindatum mag niet later zijn dan 31.12.2023;
  - door zijn project aan te vatten alvorens de overeenkomst ondertekend werd, neemt de projectdrager het risico uitgaven te doen zonder de garantie subsidies te krijgen.
- **opgesteld op naam van de begunstigde.**
- Btw: het bestuur zal enkel rekening houden met de btw als de indiener (gedeeltelijk) niet btw-plichtig is.
- In geval van een project met meerdere actoren is elke begunstigde verantwoordelijk voor het overmaken van de verantwoordingsstukken met betrekking tot de uitgaven die hij gedaan heeft in het kader van het project.

6. Verplichtingen

6.1. Overheidsopdrachten

U moet nagaan of de wet op de overheidsopdrachten op uw situatie van toepassing is. Als dit het geval is, is de **wet op de overheidsopdrachten van toepassing:**

Elke publiekrechtelijke instelling en persoon zoals omschreven in artikel 2, 1°, c) van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten moet zich houden aan de bepalingen van deze wet:

- *ongeacht zijn/haar vorm en aard,*
- *als hij/zij op de datum van de beslissing om een opdracht uit te schrijven een rechtspersoon is en opgericht is met het specifieke doel te voorzien in behoeften van algemeen nut die niet van industriële of commerciële aard zijn,*
- *en waarvan:*
    - *hetzij de activiteit in hoofdzaak gefinancierd wordt door de staat, de gewesten, de gemeenschappen, de lokale overheidsinstanties of andere instellingen of personen die ressorteren onder punt c) van deze wet*
    - *hetzij het beheer onderworpen is aan het toezicht van de staat, de gewesten, de gemeenschappen, de lokale overheidsinstanties of andere instellingen of personen die ressorteren onder punt c) van deze wet*
    - *hetzij meer dan de helft van de leden van het bestuurs-, leidinggevende of toezichthoudende orgaan aangewezen zijn door de staat, de gewesten, de gemeenschappen, de lokale overheidsinstanties of andere instellingen of personen die ressorteren onder punt c) van deze wet.*

Aan het begin van het project zal de begunstigde worden gevraagd aan te tonen of hij al dan niet valt onder de wetgeving op de overheidsopdrachten en een formulier in te vullen over het al dan niet vallen onder de overheidsopdrachten.

Als u onder de wet van 17 juni 2016 en zijn uitvoeringsbesluiten valt, **moet u met het volgende rekening houden:**

- u moet deze regelgeving naleven
- er kan nagegaan worden of dit wel het geval is en, wanneer een overtreding wordt vastgesteld, zal het bewijsstuk geweigerd en uit de eindafrekening van het project verwijderd kunnen worden

In elk geval moeten de uitgaven die verband houden met het project de marktprijs naleven, **ongeacht of de wet inzake overheidsopdrachten al dan niet voor de begunstigde geldt**. Voor alle bijkomende informatie over de wetgeving betreffende de overheidsopdrachten kunt u terecht op: **www.publicprocurement.be**.

6.2. Staatssteun

U moet de regelgeving inzake staatssteun respecteren.

U kunt hiervoor punt 1 van de administratieve voorwaarden van dit reglement raadplegen.

6.3. Communicatie en publiciteit

De projectdrager dient voldoende zichtbaarheid te geven aan zijn verwezenlijkingen en aan de gewestelijke strategie waarin zijn project past. De projectindiener moet ook aangeven dat de gesubsidieerde operatie een financiële tussenkomst van het gewest heeft gekregen.

U verbindt er zich bijgevolg toe voor een tweetalige externe communicatie te zorgen (website, promotiedocumenten, enz.), die op een zichtbare manier het logo bevat van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat kan worden gedownload op de website van het gewest.

6.4. Sociale en fiscale verplichtingen

Alle projecten moeten de geldende regelgeving naleven, onder meer op sociaal vlak, fiscaal vlak, milieuvlak, enz.

De selectie van een project ontslaat de indiener niet van zijn verantwoordelijkheid om de regels en procedures voor het verkrijgen van de nodige toelatingen na te leven, noch staat het een bijzondere behandeling in het kader van diezelfde regels en procedures toe.

7. Controles en sancties

7.1. Controles

De toekenning van de subsidie houdt in dat **u aanvaardt dat er** op stukken en eventueel ter plaatse controles uitgevoerd worden om na te gaan of de subsidie daadwerkelijk aangewend werd voor de verwezenlijking van het project en of deze volkomen verantwoord is.

Als **u personeel tewerkstelt,** kan er ook gecontroleerd worden of u uw sociale en fiscale verplichtingen naleeft.

Deze controles worden verricht door de overheden die gemachtigd zijn om de aanwending van de subsidies te controleren, met name de gewestelijke administratie, de Inspectie van Financiën en het Belgische Rekenhof.

De artikelen 92 tot 95 van de organieke ordonnantie van 23 februari 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle zijn onmiddellijk en algemeen van toepassing zodra er sprake is van een subsidie.

Deze artikelen worden hieronder volledig weergegeven:

***Art. 92**:*
Conform artikel 11 van de voornoemde wet van 16 mei 2003 moet iedere subsidie verleend door de gewestelijke entiteit of door een rechtspersoon, die rechtstreeks of onrechtstreeks door de gewestelijke entiteit

wordt gesubsidieerd, daarin begrepen ieder door hen zonder interest verleend geldvoorschot, worden aangewend voor de doeleinden waarvoor zij werd verleend.

Behalve wanneer een wettelijke of reglementaire bepaling daarin voorziet, vermeldt iedere beslissing houdende toekenning van een subsidie nauwkeurig de aard, de omvang en de modaliteiten betreffende het gebruik en betreffende de door de begunstigde van de subsidie te verstrekken verantwoording.
Iedere begunstigde van een subsidie is ertoe gehouden verantwoording te verstrekken over de aanwending van de ontvangen bedragen, tenzij een ordonnantie hem daartoe vrijstelling verleent.

***Art. 93**:*
Conform artikel 12 van de voornoemde wet van 16 mei 2003 verleent de begunstigde, door het aanvaarden van de subsidie, meteen aan de gewestelijke entiteit het recht om ter plaatse controle te laten uitoefenen op de aanwending van de toegekende gelden.
De regering zorgt voor de organisatie en de coördinatie van de controle. Voor deze controle doet zij met name een beroep op de inspecteurs van financiën.

***Art. 94:** Conform artikel 13 van voornoemde wet van 16 mei 2003 is gehouden tot onmiddellijke terugbetaling van de subsidie de begunstigde:*

1° die de voorwaarden niet naleeft waaronder de subsidie werd verleend;
2° die de subsidie niet aanwendt voor de doeleinden waarvoor zij werd verleend;
3° die de in artikel 93 bedoelde controle verhindert;
4° die voor hetzelfde doel al een subsidie ontvangt van een andere instelling op basis van dezelfde verantwoordingsstukken.

Blijft de begunstigde van de subsidie in gebreke inzake het verstrekken van de in artikel 92 bedoelde verantwoordingen, dan moet hij het deel dat niet werd verantwoord terugbetalen.

***Art. 95**:*
Conform artikel 14 van de voornoemde wet van 16 mei 2003 kan de uitkering van de subsidies worden opgeschort zolang de begunstigde voor soortgelijke subsidies, die hij voordien heeft ontvangen, verzuimt de in artikel 92 bedoelde verantwoording te verstrekken of zich aan de in artikel 93 bepaalde controle te onderwerpen.
Wordt een subsidie in schijven uitgekeerd, dan wordt iedere schijf voor de toepassing van dit artikel als een afzonderlijke subsidie beschouwd.

7.2. Sancties

Ter herinnering: de **toegekende subsidie mag geen uitgaven dekken die reeds elders zijn gesubsidieerd** (het principe van het verbod op de dubbele subsidiëring).

De subsidie **mag geen aanleiding geven tot een verrijking**. In dat geval wordt de subsidie geplafonneerd op het bedrag dat een financieel evenwicht vormt tussen de inkomsten en de uitgaven van het project.

Elke uitgave die niet conform is met de reglementeringen wordt uit de bewijsstukken en de eindafrekening van het project verwijderd.

Als de begunstigde geen bewijsstukken kan voorleggen, bestaat de kans dat **hij de subsidie volledig of gedeeltelijk zal moeten terugbetalen**, met name in de volgende gevallen:

- de begunstigde leeft de voorwaarden voor de toekenning van de subsidie niet na
- de begunstigde gebruikt de subsidie niet voor de doelen waarvoor ze werd toegekend
- de begunstigde wijzigt het project substantieel binnen twee jaar na de ondertekeningsdatum van de overeenkomst
- de begunstigde geeft het lopende project op
- de begunstigde belemmert de controle door de overheid
- de begunstigde ontvangt al een subsidie van een andere instelling voor hetzelfde project, op basis van dezelfde bewijsstukken
- het project levert winst op
- bepaalde uitgaven worden niet conform geacht

Als u de subsidie volledig of gedeeltelijk moet terugbetalen, **is dit de te volgen procedure:**